

Jednostka projektowa:

BIURO PROJEKTOWE 'ARMAX'

27-220 Mirzec
Mirzec-Podborki
e-mail: armax@o2.pl

tel./fax (41) 274-99-22
tel. kom. 601-063-690

Przedmiot opracowania:

PROJEKT BUDOWLANY
REWITALIZACJA RYNKU W LASOCINIE
PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Adres:

LASOCIN, gm. Ożarów, pow. opatowski, woj. świętokrzyskie,
dz. nr ewid. 2520, 3086, 3189, 3283, 3284, 3288

Inwestor:

Gmina Ożarów
Ul. Stodolna 1
27-530 Ożarów

Projektanci:

Architektura – projektował:

Zbigniew Doktor

Upr. nr 227/KL/72

Projekt opracował:

Dariusz Celuch

MIRZEC, Grudzień 2008 r.

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

I. CZĘŚĆ OPISOWA

1. Dane ogólne	str. 4
2. Podstawy formalne opracowania	str. 4
3. Podstawy prawne	str. 4
4. Przedmiot opracowania	str. 5
5. Historia miasta	str. 5
6. Istniejący stan zagospodarowania terenu	str. 6
7. Projektowane zagospodarowanie terenu	str. 7
8. Podstawowe dane terenu inwestycji	str. 8
9. Ocena podłoża gruntowego	str. 8
10. Charakterystyka ekologiczna	str. 10
11. Informacja dotycząca Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia	

II. CZĘŚĆ GRAFICZNA

1. Projekt zagospodarowania terenu	skala 1:500
------------------------------------	-------------

CZEŚĆ OPISOWA

OPIS TECHNICZNY

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

1. DANE OGÓLNE

Obiekt: Rynek w Lasocinie

Gm. Ożarów

dz. nr ewid. 2520, 3086, 3189, 3283, 3284, 3288

Inwestor: Gmina Ożarów

ul. Stodolna 1

27-530 Ożarów

Autor opracowania: Zbigniew Doktor

Upr. nr 227/KL/72

2. PODSTAWY FORMALNE OPRACOWANIA

- Umowa z Inwestorem
- Wizja w terenie i pomiary własne
- Uzgodnienia ustne z Inwestorem

3. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dn. 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2016 z póź zm.)
- Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dn. 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z póź. zm.)

- Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dn. 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1133)

4. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest **Projekt Rewitalizacji Rynku w Lasocinie, położonego na działkach o nr ewid. 2520, 3086, 3189, 3283, 3284, 3288, w Gm. Ożarów.**

5. HISTORIA MIASTA

Lasocin założony został w 1547 r. przez Andrzeja Lasotę, podkomorzego lubelskiego. Miasto powstało na tzw. "surowym korzeniu" - miejsce pod nie wykarczowano w lesie wchodzącym w skład wsi Dębno. Lasocin lokowany był na prawie niemieckim. Przywilej lokacyjny wydał na prośbę Lasoty król Zygmunt August. Po Lasotach kolejnymi właścicielami miasteczka byli Oleśnicy. Około 1662 r. Zbigniew Oleśnicki, kasztelan wiślicki i starosta opoczyński ufundował tu kościół. We wcześniejszym okresie Lasocin należał do nieistniejącej współcześnie parafii w Dębnie. W miasteczku mógł też znajdować się zbór protestancki. 20 sierpnia 1664 r. kościół został konsekrowany przez biskupa Mikołaja Oborskiego. Do nowej świątyni przeniesiono wyposażenie kościoła z Dębna.

W XVII w. osada była kolejno własnością rodów: Fedorowiczów, Zubińskich i Denhoffów. W XIX w. Lasocin należał do rodziny Wierzbickich.

Mieszkańcy miasta utrzymywali się głównie z rolnictwa. W poł. XVIII w. niektórzy mieszkańcy Lasocina pracowali jako drwale i tracze. Z lasów znajdujących się wokół miasta pozyskiwano drzewo, używane do produkcji szkut - statków budowanych w pobliskim Sulejowie, gdzie znajdował się port rzeczny na Wiśle.

W XIX w. miasto było ważnym ośrodkiem tkactwa. Działało tu kilkadziesiąt warsztatów wyspecjalizowanych w produkcji płótna grubego. W 1869 r. Lasocin utracił prawa miejskie. Osada pełniła jednak nadal funkcję lokalnego ośrodka administracyjnego, aż do likwidacji gromady po II wojnie światowej.

Do zabytków miasta należą:

- Neoromański kościół pw. Świętego Michała Archanioła, wybudowany w latach 1930-1952 na miejsce starszego, drewnianego kościoła, przeniesionego do wsi Stodoły w 1952 r. Obok kościoła stała drewniana dzwonnica, rozebrana w 2006 r. W kościele znajdują się niektóre z barokowych i rokokowych obrazów, rzeźb i sprzętów przeniesionych ze starszej świątyni. Barokowy ołtarz główny z rzeźbami aniołów, pochodzi z 1700 r. Znajduje się na nim obraz Michała Archanioła z początku XVIII w.
- Późnobarokowa rzeźba Świętego Jana Nepomucena na przykościelnym cmentarzu
- Figura Chrystusa Frasobliwego z XIX w.
- Drewniana chata z XIX w. z czterosпадowym dachem, krytym strzechą. Znajduje się przy wyjeździe z Lasocina w stronę Biedrzychowa.
- Cmentarz parafialny założony w XIX w. Znajdują się na nim rzeźby i krucyfiksy z XIX i początku XX w. pochodzące z większości z miejscowych warsztatów kamieniarskich. Niektóre z rzeźb są autorstwa kamieniarzy janikowskich, kunowskich oraz radomskich.

6. ISTNIEJĄCY STAN ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Teren, na którym realizowana będzie przedmiotowa inwestycja ograniczony jest ulicami Ożarowską, Dębińską, Biedrzychowską, Zapiecek. Rynek oparty jest na kształcie czworokąta (trapezoidu) i ma pow. ok. 7537 m². Teren inwestycji związany jest ściśle z ruchem kołowym oraz pieszym.

Teren uzbrojony jest w instalację wodociągową oraz elektryczną.

Komunikacja zapewniona jest w ramach istniejących ciągów komunikacyjnych.

Rynek pełni głównie funkcję oświatową, rekreacyjną a także komunikacyjną.

Teren inwestycji **nie podlega ochronie prawnej** w aspekcie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Przedmiotowy obszar **znajduje się poza zasięgiem terenów górniczych** i nie prowadzi się na nim żadnej eksploatacji górniczej. Realizowana inwestycja nie podlega zatem wymogom sprecyzowanym w ustawie z dn. 04.02.1994 r. - Prawo górnicze i geologiczne.

Planowana inwestycja **nie wpływa negatywnie na środowisko naturalne** oraz zdrowie i higienę jej użytkowników, a także ich otoczenie w zakresie zgodnym z

przepisami. Nie występuje więc potrzeba sporządzania raportu oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie narusza przepisów prawa, wymagań ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, walorów ekonomicznych przestrzeni jak również walorów architektonicznych i krajobrazowych.

7. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Granice opracowania w projekcie zagospodarowania terenu oznaczone są literami **A-Z**. Zakres terenu, na którym znajduje się główny przedmiot inwestycji określony jest linią czerwoną.

Na działkach Inwestora o nr ewid. 2520, 3086, 3189, 3283, 3284, 3288 zaprojektowano rewitalizację rynku, w miejscowości Lasocin w Gm. Ożarów.

Projekt zagospodarowania terenu przewiduje następujący zakres rzeczowy:

- budynek „Domu Ludowego”
 - przebudowa istniejącego obiektu,
- wiata przystankowa
 - przebudowa i wykonanie nowej w konstrukcji stalowo-szklanej,
- zadaszenie dla studni
 - przebudowa istniejącego zadaszenia,
- ogrodzenie terenu szkoły
 - modernizacja istniejącego i wykonanie nowego ogrodzenia w technologii panelowej,
- plac zabaw przed szkołą
 - modernizacja i uzupełnienie placu w nowe elementy,
- zagospodarowanie istniejącego skweru
 - remont chodników i wzbogacenie skweru w alejki, zielen, ławki, kosze na śmieci,
- Tablica informacyjna
 - ekspozycja planu miasta i usytuowanie jej w pobliżu przystanku

- tereny zielone
 - nawiązanie do kompozycji rynku,
- komunikacja piesza rynku
 - remont (wymiana nawierzchni) istniejących i zaprojektowanie nowych nawierzchni ciągów pieszych,
- komunikacja jezdna rynku
 - przebudowa (wymiana nawierzchni) istniejących nawierzchni ciągów jezdnych,

Uwaga: Zastosowane materiały, urządzenia i technologie dobrane są tak by spełniać założenia projektowe. Istnieje możliwość zastosowania odpowiednika, który posiadał będzie równoważne bądź wyższe parametry od podanych w opisie.

Na załączonym projekcie zagospodarowania terenu pokazano usytuowanie elementów rewitalizowanego rynku wraz z istniejącym układem komunikacyjnym.

Istniejąca kompozycja przestrzenna rynku pozostaje zachowana. Zostały poprawione walory estetyczne poprzez wymianę tych elementów, które z racji upływu czasu uległy uszkodzeniom. Starano się zatem zachować i zarazem podkreślić dotychczasowe przeznaczenie rynku.

Komunikacja na terenie opracowania (istniejąca) związana jest ruchem kołowym oraz pieszym. Utwardzone ciągi komunikacyjne ograniczono do zapewnienia podstawowych kierunków związanych z obsługą terenu (przebudowa oraz remont ciągów istniejących).

Elementy wchodzące w skład zagospodarowanego obszaru, jak również sam teren przystosowane są dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Odprowadzenie wód opadowych będzie odbywać się powierzchniowo na teren własny.

Planowana inwestycja oraz jej usytuowanie na działce w stosunku do zabudowy sąsiedniej zaprojektowano zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dn. 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).

8. PODSTAWOWE DANE TERENU INWESTYCJI

Zestawienie powierzchni dla terenu inwestycji

Powierzchnia całkowita terenu w zakresie opracowania	- 15541,02 m ²
Powierzchnia działki w granicach opracowania	- 8477,02 m ²
Powierzchnia komunikacyjna i rekreacyjna utwardzona	- 4912,75 m ²
Powierzchnia zieleni	- 2465,89 m ²
Udział powierzchni biologicznie czynnej	- 50,19 % (P_{ziel}/P_{dz})

9. OCENA PODŁOŻA GRUNTOWEGO

W ramach przeprowadzonych badań geotechnicznych wykonano trzy otwory do głębokości od 0,9 do 1,1 m w celu określenia warstw gruntu oraz ich miąższości. Podczas wierceń prowadzone były rutynowe czynności w zakresie ustalenia rodzajów i stanów gruntów oraz obserwacje charakteru i pomiary głębokości występowania przejawów wody gruntowej.

Stwierdzono występowanie następujących warstw

Warstwa I	- humus, gr. 25-30 cm
Warstwa II	- piasek gliniasty, gr. 50-60 cm
Warstwa III	- piasek średni ($I_D = 0,40$)

Na podstawie badań gruntu stwierdzono, że podłoże na którym posadowione będą projektowane obiekty sportowe z geologicznego punktu widzenia posiada warunki geotechniczne dobre. Odkryte grunty są nośne, podatne do posadowień bezpośrednich.

Głębokość strefy przemarzania $H_z=1,2$ m p.p.t.

Uwzględniając gabaryty obiektów, poziom posadowienia oraz rozmiary wykopów przedmiotową inwestycję zalicza się do **pierwszej kategorii geotechnicznej**.

10. CHARAKTERYSTYKA EKOLOGICZNA

Program użytkowy odnoszący się do projektowanego zagospodarowania terenu boisk sportowych przy Szkole Podstawowej w Starachowicach powoduje, iż w jego efekcie **nie występują** zanieczyszczenia pyłowe, płynne czy też zapachowe.

Usuwanie odpadów stałych tzn. komunalnych odbywa się przez wywożenie, odpady gromadzone są w specjalnych pojemnikach usytuowanych na działce Inwestora, pojemniki z odpadami opróżniane okresowo poprzez koncesjonowane zakłady oczyszczania.

Program użytkowy związany z eksploatacją terenów sportowych **nie powoduje** uciążliwej emisji hałasu, wibracji i promieniowania, w tym jonizującego, jak również nie występuje pole elektromagnetyczne czy inne zakłócenia.

Charakter, program użytkowy i wielkość projektowanych obiektów oraz sposób ich posadowienia **nie będzie wpływać negatywnie** na drzewostan, powierzchnię zieleni, glebę oraz wody powierzchniowe i podziemne. Nie będzie również powodować zacienienia bądź przesłaniania budynków sąsiednich.

Inwestycja **nie powoduje** ograniczenia sposobu zagospodarowania działek sąsiednich oraz wykonania ich prawa własności. Inwestycję zaprojektowano **w sposób nie powodujący ograniczeń** w dostępie do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej i ciepłej, środków łączności oraz zapewnienia ochrony przed uciążliwościami powodowanymi przez hałas, wibracje, zakłócenia elektryczne, promieniowanie, a także zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby.

Przedmiotowa inwestycja nie wpływa szkodliwie na środowisko i jego wykorzystanie, higienę i zdrowie użytkowników oraz użytkowników działek sąsiednich.

INFORMACJE DO PLANU
BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Nazwa i adres obiektu budowlanego:

Rewitalizacja rynku w Lasocinie

Lasocin, Gm. Ożarów

dz. nr ewid. 2520, 3086, 3189, 3283, 3284, 3288

Imię, nazwisko i adres inwestora:

GMINA OŻARÓW

ul. Stodolna 1

27-530 Ożarów

Imię, nazwisko i adres projektanta:

Zbigniew Doktor

ul. Orkana

27-400 Ostrowiec Św.

CZĘŚĆ OPISOWA

Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych prac.

Przy realizacji projektowanej inwestycji związanej z budową boisk sportowych przy Szkole Podstawowej nr 2 w Starachowicach występują następujące roboty:

- ziemne
- ciesielskie
- zbrojarskie
- betonowe
- murarskie
- ślusarskie
- montażowe
- dekarские

W trakcie prowadzenia powyższych robót budowlanych należy zachować obowiązujące przepisy BHP, a w szczególności:

a. Wykaz istniejących obiektów

Działka, na której realizowana będzie przedmiotowa inwestycja jest działką zabudowaną w niewielkim stopniu (budynek szkoły wraz z zabudowaniami gospodarczymi).

b. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

W bezpośredniej bliskości nie znajdują się budynki lub inne obiekty budowlane stwarzające bezpośrednie zagrożenie przy realizacji.

- c. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich występowania

W trakcie całego procesu budowlanego na terenie budowy występują zagrożenia typowe dla prac budowlanych. W związku z powyższym w trakcie występowania poszczególnych robót budowlanych należy:

podczas prac ziemnych:

- przed przystąpieniem do robót ziemnych należy rozpoznać teren przyszłych wykopów pod kątem występowania obiektów nadziemnych i podziemnych, w szczególności sieci energetycznych, kanalizacyjnych, wodociągowych, gazowych, telekomunikacyjnych itp.; w przypadku ich kolizji z projektowanym obiektem należy je usunąć lub przełożyć za wiedzą i w uzgodnieniu z gestorami powyższych sieci lub obiektów
- w przypadku odkrycia w czasie prowadzenia robót ziemnych jakichkolwiek urządzeń podziemnych, nie przewidzianych w dokumentacji technicznej, prace należy przerwać do czasu ustalenia pochodzenia tych urządzeń i czy możliwe jest dalsze bezpieczne prowadzenie robót
- w przypadku stwierdzenia w gruncie niewypałów lub innych podobnych do nich niezidentyfikowanych obiektów należy bezzwłocznie przerwać roboty, ewakuować ludzi, zabezpieczyć teren i powiadomić policję
- prowadząc roboty w pobliżu sieci lub obiektów podziemnych należy zachować bezpieczną odległość w poziomie i w pionie, zależną od rodzaju tychże sieci
- materiały stosowane do zabezpieczeń wykopów powinny być odpowiednich przekrojów i jakości
- wykopy odpowiednio zabezpieczyć i oznakować
- stosując sprzęt zmechanizowany do wykonywania wykopów należy wyznaczyć strefę niebezpieczną oraz przestrzegać prawidłowego jego usytuowania względem ścian wykopu i klina odłamu gruntu

podczas prac ciesielskich:

- wszelkie narzędzia używane podczas robót ciesielskich powinny być sprawne, przed użyciem sprawdzone i używane zgodnie z przeznaczeniem oraz indywidualną instrukcją obsługi
- wykonując konstrukcje ciesielskie nie wolno pozostawiać wystających gwoździ
- ręczne podawanie w pionie długich desek i kantówek dozwolone jest tylko do wys. 3,0 m
- zrzucanie materiałów z rozbieranych konstrukcji ciesielskich jest surowo zabronione

podczas prac zbrojarskich:

- maszyny i urządzenia do cięcia oraz gięcia prętów zbrojeniowych powinny być sprawne i stabilnie przymocowane do podłoża
- przygotowanie zbrojenia powinno odbywać się na stołach warsztatowych oraz maszynach zbrojarskich ustawionych w pomieszczeniach zamkniętych lub pod wiatami
- składowanie zbrojenia powinno odbywać się oddzielnie na wyrównanym oraz odwodnionym podłożu lub na stabilnych podkładach
- miejsca i maszyny stosowane do prostowania stali powinny być wygrodzone
- wzdłuż trasy wyciągniętego pręta nie wolno nikomu przebywać, a w pobliżu nie wolno organizować stanowisk roboczych

podczas prac murarskich:

- na stanowisku roboczym należy utrzymywać porządek i czystość
- nie wolno chodzić po świeżo wykonanych murach, płytach, stropach oraz niestabilnych deskowaniach
- nie wolno wykonywać robót murowych i tynkarskich z drabin przystawnych
- zabronione jest zrzucanie materiałów i narzędzi z rusztowań oraz pomostów roboczych

podczas prac ślusarskich i spawalniczych:

- pracownicy powinni posiadać odpowiednie kwalifikacje stosownie do wykonywanych prac

- pracownicy powinni być przeszkoleni w odpowiednim zakresie i wyposażeni w odpowiedni sprzęt ochrony osobistej, jak również narzędzia
- konstrukcja stalowa powinna być wykonana w warsztacie, wstępnie zmontowana i przetransportowana na miejsce wbudowania
- podczas mechanicznego cięcia elementów stalowych cięty element powinien być pewnie zamocowany w imadle, a urządzenie tnące powinno być sprawne oraz posiadać wszystkie wymagane zabezpieczenia i osłony
- w przypadku cięcia gazami technicznymi butle z gazami technicznymi powinny mieć ważną cechę dozoru technicznego; odległość palnika od butli nie powinna być mniejsza niż 1,0 m; węże do tlenu i acetyleny powinny różnić się barwą oraz nie mogą być krótsze niż 5,0 m
- pracownicy wykonujący roboty spawalnicze powinni mieć sprzęt ochrony osobistej (okulary spawalnicze, tarcze lub przyłbice, rękawice, fartuchy skórzane, odpowiednie obuwie itp.)
- sprzęt do spawania elektrycznego powinien mieć atest producenta i być używany zgodnie z instrukcją
- przed rozpoczęciem spawania elektrycznego spawacz powinien sprawdzić połączenia przewodów i przyłączenie końcówki kabla roboczego do uchwyty wraz z ochroną przed porażeniem
- każdy spawany przedmiot powinien być uziemiony
- stanowisko spawacza powinno być tak zabezpieczone, aby promienie szkodliwe nie działały na pracowników znajdujących się obok

podczas prac montażowych:

- montaż elementów konstrukcji powinien odbywać się zgodnie z instrukcją montażu przez pracowników odpowiednio wyszkolonych
- stosować wyłącznie atestowany i sprawny sprzęt montażowy dostosowany do rodzaju i ciężaru montowanych elementów
- podczas montażu działki robocze powinny być tak wyznaczone, aby pracownicy nie byli narażeni na spadanie przedmiotów z wyższych stanowisk pracy

- montaż należy prowadzić tylko przy dobrych warunkach pogodowych oraz odpowiednim oświetleniu
- pracownicy montujący konstrukcje powinny posiadać odpowiedni sprzęt zabezpieczający przed upadkiem z wysokości
- w trakcie montażu konstrukcji przy pomocy dźwigów nie wolno odpinać elementu od zawiesia przed pewnym i stabilnym zamocowaniem go do pozostałej stabilnej konstrukcji
- prowadzenie montażu dużych elementów stalowych i żelbetowych jest zabronione przy słabej widoczności (zmierzch, mgła, pora nocna) słabym oświetleniu i przy szybkości wiatru powyżej 10 m/s
- podnoszenie urządzeniami dźwigowymi wraz z elementami konstrukcji innych przedmiotów lub ludzi jest zabronione
- element konstrukcji można podnosić dźwigiem dopiero po usunięciu wszystkich ludzi na co najmniej 6,0 m poza obszar rzutu podnoszonego elementu; po podniesieniu na wys. 0,5 m należy zatrzymać dalsze podnoszenie i skontrolować poprawność zamocowania elementu na hakach, jeżeli jest poprawne można kontynuować podnoszenie

podczas prac dekarских:

- pracownicy pracujący na wysokości powinni być zabezpieczeni przed upadkiem
- materiały składowane na dachu powinny być zabezpieczone przed spadnięciem
- w czasie pracy na dachu teren wokół budynku należy odpowiednio wygrodzić oraz oznakować, a wejścia do budynku osłonić daszkami

d. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Szkolenie i instruktaż stanowiskowy należy prowadzić zgodnie z

Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 180, poz. 1860 z póź. zm.).

- e. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii innych zagrożeń

W trakcie całego procesu budowlanego na terenie budowy występują zagrożenia typowe dla prac budowlanych. W celu zapobieżenia wypadkom należy prace budowlane prowadzić zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych. Pracownicy winni być przeszkoleni oraz zapoznani z przepisami obowiązującymi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze urządzeń budowlanych i przy prowadzeniu prac budowlanych. Wszyscy pracownicy winni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej w zależności od występujących zagrożeń oraz w odzież roboczą.

Prace budowlane w miarę możliwości winny być wykonywane przy zastosowaniu maszyn i urządzeń budowlanych.